

CIVILNO DRUŠTVO U AKCIJI ZA DIJALOG I PARTNERSTVO

Newsletter No.6, april 2013

ZAVRŠNA KONFERENCIJA PROJEKTA, MOSTAR 9.-10. MAJ 2013.

Piše: Stanka Parać Damjanović,
Koordinator regionalnih programa ALDA-e

Dvogodišnji projekat ulazi u završnu fazu tokom koje partnerske organizacije zajednički pripremaju konferenciju i NVO sajam u Mostaru koji će se održati 9. i 10. maja 2013. u hotelu Ero, Mostar. Tematske radionice tokom konferencije omogućiti će uvid u trenutne izazove provedbe EU standarda demokratskog upravljanja na lokalnom nivou, ulogu lokalne samouprave u procesu integracije u EU, kao i pregled lokalnih praksi vezanih za provedbu općinskih sporazuma o saradnji u Bosni i Hercegovini.

Na konferenciju su pozvane nevladine organizacije, tematske NVO mreže, eksperti i istraživači, predstavnici lokalne samouprave i njihove asocijacije iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Srbije, kao i lokalni mediji.

Ako je na početku implementacije i bilo nedoumica oko projektno definisanih i realno ostvarivih ciljeva, danas se čini da su ove dileme daleko iza nas. Partnerske NVO, raznorodne po svom profilu i organizacijskim kapacitetima ali sa izgrađenom svešću o tome da svoju poziciju u lokalnoj zajednici mogu ostvarivati isključivo saradnjom sa drugim organizacijama civilnog sektora i na taj način objedinjavati resurse, ali isto tako stalnim zalaganjem za uspostavu mehanizama dijaloga sa lokalnim vlastima. Upravo u tom segmentu – stvaranju lokalnih koalicija za efektivnu primenu lokalnih memoranduma, ne samo partneri već i najveći broj učesnika u projektnim aktivnostima našao je realno ostvarivu svrhu zajedničkih treninga, promotivnih kampanja, tematskih okruglih stolova, formiranju NVO radnih grupa...

Zajedničke pripreme predstojeće konferencije na kojoj se očekuje blizu 100 učesnika iz BiH, regiona i država članica EU pokazuje još jednu bitnu odliku rezultata ovog projekta - to jest koordinaciju koja podrazumeva konsultovanje svih o svakoj pojedinosti sadržaja programa i agende, kako za finalnu konferenciju tako i za sve prethodne projektne aktivnosti, mobilisanje lokalnih aktera za potrebe dodatnog istraživanja i promocije rezultata istraživanja o primeni sporazuma. Ovakvim pristupom nadamo se da smo uspjeli doprineti jačanju njihovih organizacijskih kapaciteta.

Civil Society In Action For
Dialogue And Partnerships

Projekat finansira
Evropska unija

Civil Society In Action For
Dialogue And Partnerships

CLR Breza

MLADI U BIH DANAS

Piše: Miralem Turisnović, ORC Tuzla

Bosna i Hercegovina je jedna od rijetkih zemalja Evrope u kojoj ne postoji državna omladinska politika, niti jedinstveno državno Ministarstvo za omladinu.

Iako je Komisija za koordinaciju pitanja mladih, kao stalno radno tijelo Vijeća ministara BiH, na press konferenciji u Sarajevu još 30. maja 2007. godine, najavila skorbu izradu Omladinske politike BiH 2008-2013 i tada prezentirala smjernice za izradu iste, takav dokument još ne postoji. Ovakva dinamika procesa nameće zaključak da je Bosna i Hercegovina još daleko od jasne državne strategije za mlade i da za Vijeće ministara BiH pitanja omladine i omladinske politike se ne nalaze na listi prioriteta.

Ovo potkrepljuje i činjenica da još uvijek ne postoje posebno izdvojena budžetska sredstva za finansiranje omladinskih inicijativa i projekata mladih, niti sredstva za izradu Omladinske politike BiH.

Na entitetskim nivoima vlasti situacija po pitanju omladinske politike je različita i znatno bolja u Republici srpskoj, s obzirom da tamo, pored Zakona o omladinskom organizovanju, postoji i Omladinska politika RS, te Ministarstvo porodice, omladine i sporta koje tretira pitanja mladih unutar institucija sistema i u jasnije definisanoj saradnji sa NVO-ima.

Mladi u Federaciji BiH su u nepovoljnijem položaju, jer se o omladinskim politikama i strategijama za mlade može govoriti samo na nižim nivoima vlasti. Ipak raduje činjenica da je u decembru 2009. godine usvojen Zakon o mladima FBiH, koji je dobra osnova za strateško planiranje po pitanju rješavanja problema sa kojima se suočavaju mladi ljudi.

Bilo bi dobro kada bih mogli reći da se položaj mladih u BiH danas, u odnosu na postratne haotične godine, popravio, da su mladi u zadovoljavajućem procentu zastupljeni u javnom i političkom životu, da imamo dobre socijalne programe za mlade, da je obrazovni sistem u BiH reformisan, da nismo evropski rekorder po procentu nezaposlenih mladih, da nemamo hiperprodukciju kadrova koji su višak na tržištu rada. Ipak, nažalost, u BiH danas postoji samo retorička i deklarativna briga za mlade. Za ovakvo stanje prije svega odgovorne su vlasti, počevši od onih na državnom nivou, pa sve do savjeta i povjerenika mjesnih zajednica, koje ne žele da mladima otvore prostore koji, između ostalog, postoje i zbog njih. Za ovakvo stanje odgovorni su na kraju i mladi svojom apatijom i pasivnošću.

Mladi, obrazovani, kreativni ljudi trebali bi biti nosioci pozitivnih društvenih promjena u svim društvima. Bez zdravog organiziranja mladih, njihove kritičnosti, aktivnog odnosa prema svim društvenim pojavama, a posebno anomalijama, nema ni napretka. Gledajući naše susjede i zemlje u regiji, u zadnje dvije decenije mladi su bili nosioci promjena, dok smo mi inertni, apatični, glas mladih se ne čuje, a mentalitet mladih bosanaca i hercegovaca je takav da se očekuje da neko drugi riješi njihove probleme.

Prema zadnjim procjenama, u BiH danas živi oko 607.100 osoba u dobi do 15 godina, a oko 777.000 osoba u dobi od 15 do 29 godina. Poredeći podatke iz 2002. godine, kada je isti izvor dao podatak da u BiH živi oko 835 hiljada mladih (oko 22 procenta ukupne populacije BiH) u dobi od 15 do 30 godina, možemo zaključiti da je osnovni demografski trend u BiH – starenje stanovništva, pri čemu je trend starenja dvostruko brži u BiH nego u zemljama EU.

U Bosni i Hercegovini provedeno je dosta istraživanja o položaju mladih i njihovim potrebama. UN-ove agencije, Svjetska Banka, a nedavno i Vijeće/Savjet ministara BiH govore o položaju mladih slijedećim "brojkama i slovima"

Ko su mladi BiH?

- Po definiciji u Bosni i Hercegovini mladi su osobe od 15 do 29 godina starosti;
- Procjenjuje se da je 2000. godine u BiH bilo oko 850.000 mladih ili 23% od ukupnog broja stanovnika;
- Trenutno oko 163.000 mladih pohađaju srednju školu, a oko 100.000 su studenti pojedinih univerziteta u BiH;
- Usljed rata i poslijeratne tranzicije na hiljade mladih je napustilo BiH. Prema jednom izvoru, u periodu između 1996. i 2001 godine iz BiH je otišlo 92.000 mladih a 2004. godine taj broj se popeo na preko 120.000 mladih
- Od ukupnog biračkog tijela u BiH mladi čine 22,5% (616.883 osobe).

Kakav je položaj mladih BiH?

- 73% mladih želi napustiti BiH, a kažu da su im osnovni razlozi nezaposlenost, bolje obrazovanje vani i besperspektivnost;
- 45% mladih je nezaposleno, a od svih nezaposlenih lica 1/3 otpada na mlade;
- Stopa nezaposlenosti za populaciju od 15 do 25 godina 2,5 puta je veća nego za dobnu grupu od 25 do 50;
- 55% mladih je nezainteresirano za pokretanje vlastitog biznisa, a još 30% je obeshabreno u startu;
- 80% mladih nezadovoljno obrazovnim sistemom, a po reformi visokog obrazovanja BiH je 39. u Europi (predpredzadnja);
- 48% mladih u BiH redovno koristi kontracepcijska sredstava
- Svoje slobodno vrijeme mladi najčešće provode:
- 78% mladih slobodno vrijeme provodi u kafićima
- 45% bavi se sportom
- 66% mladih u BiH koristi internet
- 33% mladih nije putovalo van BiH
- 3% mladih redovno posjećuje kina,
- 50% redovno čita knjige
- više od polovine mladih ljudi u BiH (55%) je izjavilo da redovno konzumira cigarete dok 60% često pije alkohol

Akcioni plan za mlade TK 2010 – 2013.

Vlada i Skupština TK svojim Programima rada za 2009. godinu predvidjele izradu Akcionog plana prema mladima u TK.

Akcioni plan za mlade u TK ima namjeru da pokaže volju i spremnost Vlade TK da se želi kreirati socijalna i kulturna sredina u skladu sa potrebama mladih, te stvarati uslove življenja koji će omogućiti mladima da lakše pronađu svoje mjesto u društvu i budu zadovoljni, aktivni, produktivni i uspješni mladi ljudi.

Međutim, Savjet za nevladin sektor i pitanja mladih TK smatra da dugoročno treba raditi na izradi strateškog dokumenta "Omladinska politika TK", koji će prepoznati djecu i mlade kao posebne društvene grupe sa specifičnim potrebama, problemima i potencijalima, jer i oni imaju ključnu ulogu u privrednom, kulturnom i društvenom razvoju regije. Strateški dokument bi svakako obezbjedio sveobuhvatan pristup prema mladima u TK, dao bi neophodnu sinergiju različitih programa i mjera koje poduzimaju javni i nevladin sektor, te odredio strateške pravce, obaveze i odgovornosti svih institucija u društvu, posebno vlasti prema svojim mladim sugrađanima

Položaj i problemi mladih u Tuzli

Zaposleni i nezaposleni mladi teško podnose svoju stambenu i materijalnu ovisnost od roditelja, a jedan od najvećih problema ističu nezaposlenost.

- 60% domaćinstava ima prihod ispod 590 KM, a da mladi raspolažu sa 150-270 KM mjesečno;
- 11% mladih u Tuzli u dobi od 18-24 godine živi odvojeno od roditelja (kao podstanar ili vlastiti stan), što je na nivou BiH, Slovenije i Hrvatske, a daleko od nivoa EU25;
- 22% mladih u Tuzli u dobi od 25-29 godina se stambeno osamostalilo što je za oko 20% manje od Slovenije i Hrvatske, a za 40% manje nego u 25 zemalja EU;

Visoka stopa nezaposlenosti mladih u Tuzli (59%) kao i u BiH u cjelini (gotovo 4 puta više nego u zemljama Evropske unije), a pogotovo stopa nezaposlenosti žena (63%).

Općina Tuzla ima Komisiju za mlade, obrazovanje i sport. Ta komisija se u svom radu, nažalost, više bavi akcijama dobrovoljnog davanja krvi nego onime zbog čega i postoji – mladima. Općina Tuzla nema usvojenu i provedenu Strategiju za mlade. Doduše, u Strategiji dugoročnog razvoja Tuzle postoje neki dijelovi koji se tiču mladih. Ali, oni moraju biti izvučeni i usvojeni kao akcioni planovi za mlade koji će pomoći u provedbi mehanizama.

Mladima u Tuzli su prijeko potrebne:

- efikasna služba i službenik za mlade
- budžet za mlade
- godišnji grantove za omladinske organizacije
- besplatne prostore za mlade
- usvajanje strategije za mlade čije bi provođenje osiguralo prethodno navedene zahtjeve.

Za nadati se da će općinske vlasti Tuzle konačno prepoznati važnost donošenja, ali prije svega i implementiranja neophodnih zakona i akata koji će doprinijeti poboljšanju situacije mladih u Tuzli. Ovako se iz godine u godinu, omladinske inicijative i grupe u Tuzli gase, mladi postaju sve pasivniji i izolovaniji, prepušteni sami sebi, a kriminal i maloljetnička delikvencija rastu. Mnoge manje općine u BiH pokazale su da se mnogo toga može uraditi sa veoma malim, ili nikakvim sredstvima, ali sa dobrom voljom i dobrom saradnjom sa mladima i omladinskim organizacijama.

PROJEKAT DOBRE UPRAVE U OBLASTI VODA I ZAŠTITE OKOLIŠA (GOV-WADE)

Švicarska agencija za razvoj i suradnju (SDC) je osmislila Projekat dobre uprave u oblasti voda i zaštite okoliša (GOV-WADE) u sjevero-zapadnoj Bosni i Hercegovini, čiji je cilj promoviranje dobre uprave u sektoru voda i ekološke sanitacije. Jedan od ciljeva GOV-WADE projekta je da općine, kantoni, entiteti i država provode načela dobre uprave i pružaju kvalitetne usluge u integralnom upravljanju otpadom.

Projekat Integralnog upravljanja otpadom kojeg provodi Resursni centar za vode i okoliš Una Consulting Bihać i Ministarstvo za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoline USK za svrhu ima aktiviranje građana i uključivanje javnosti, posebno u području pružanja obuke kroz edukativne radionice za mjesne zajednice, obrazovno osoblje, te školsku i predškolsku djecu.

Ciljne grupe na koje se odnosi ovaj projekat su obrazovne institucije – vrtići i škole iz svih osam općina Kantona kao i općine Drvar iz Kantona 10 i mjesne zajednice pomenutih općina.

Organizacije civilnog društva imaju ključnu ulogu u procesu implementacije integralnog upravljanja otpadom i pokretačka je snaga uključena u procese tretmana otpada, njegove minimizacije, odvajanja recikliranja i sl. kao i jačanje krajnjih korisnika usluga (korisnici usluga integralnog upravljanja otpadom, posebno građani) i njihovo osposobljavanje da efikasno doprinesu učinkovitom uspostavljanju integralnog sistema upravljanja otpadom na način da se educiraju i mobiliziraju.

Projektne aktivnosti provodi pet ugovorenih nevladinih organizacija, i to:

- Udruženje za zaštitu okoliša i unapređenje kulture življenja „Horizonti“ Velika Kladuša
- Demokratski Centar “Nove Nade” Bihać
- Udruženje “Unski smaragd” Bihać
- Udruženje mladih “Ujedinjenje Conventus” Bosanska Krupa
- Udruženje “ABC” Bihać

Pored glavnih pripremnih aktivnosti (izrade akcionog plana i treninga predstavnika NVOa za realizaciju programskih aktivnosti, pripreme prezentacija za vrtiće, škole, MZ, medije i dr.), provodiće se aktivnosti unutar obrazovno – vaspitnih ustanova i mjesnih zajednica i to:

- Edukativno - kreativne radionice/igraonice za predškolski uzrast – vrtići - Udruženje „Unski smaragd” Bihać,
- Edukativne radionice na nivou osnovnih škola - Udruženje “Horizonti” Velika Kladuša,
- Edukativne radionice na nivou srednjih škola - Udruženje mladih „Ujedinjenje - Conventus“ Bosanska Krupa,
- Edukativne radionice na nivou MZ-ca - DC „Nove Nade“ Bihać ,
- Takmičenje škola/vrtića u procesu odvajanja otpada - Udruženje “Unski smaragd” – na nivou vrtića, Udruženje “Horizonti” – na nivou osnovnih škola, Udruženje mladih “Ujedinjenje - Conventus” – na nivou srednjih škola.
- Tri javna događaja na gradskim trgovima – završna manifestacija: Udruženje “Unski smaragd” Bihać – na nivou vrtića, Udruženje “Horizonti” – na nivou osnovnih škola, Udruženje mladih “Ujedinjenje - Conventus” – na nivou srednjih škola.
- Posjeta reciklažnim dvorištima u dvije različite općine - Udruženje „Horizonti“ Velika Kladuša,
- Podjela promotivnih i/ili informativnih materijala – sve partnerske NVO-e,
- Informisanje, medijsko praćenje i promocija aktivnosti - Udruženje „ABC“ Bihać.

Vremenski okvir implementacije projekta: 01.03.- 31.08.2013. godine.

MLADI OPĆINE BREZA

Piše: Alen Smajić, CLR Breza

Kada govorimo o mladima u Brezi i BiH uopšteno, možemo reći da su mladi na margini svih društvenih događanja. Svedoci smo priča iz svih relevantnih državnih institucija, kako su mladi budućnost jedne zemlje, kako se treba raditi na njihovom psihofizičkom razvoju, kulturnom i intelektualnom razvoju, kako im treba omogućiti bolje uslove za život i napredovanje, a opet niko ništa ne poduzima vezano za isto. To je, ustvari, postala samo isprazna priča kojom se trebaju pridobiti mladi za neke privatne ciljeve.

Da stvar bude gora, mladi ljudi su takođe, jako pasivni i nezainteresovani kako bi promijenili situaciju u zemlji i uključili se u neke od procese odlučivanja, a koji se tiču njih samih. A rijetko ko je i zainteresovan da im zaista i pomogne, bez obzira što rade hvalospjeve na temu mladi i društvo.

Međutim, ima i izuzetaka, koji pokušavaju uključiti mlade u sve sfere života, pomoći im i dati prve informacije o tome da u životu nije sve crno i da oni svojim radom, maštom i zalaganjem mogu učiniti puno toga, kako za sebe, lokalnu zajednicu, tako i za društvo u cjelini.

Jedno od takvih „izuzetaka“, jeste i Omladinski centar „Desnek“ Breza. Osnovan je u decembru 2003. godine, na inicijativu nekolicine mladih entuzijasta i uz finansijsku i materijalnu pomoć dvije nevladine organizacije iz grada Torina *I.So.La* (Iniziativa di Solidarieta e Lacoro) i *Re.Te.*, a zvanično počinje sa radom njegovom registracijom 15.06.2004. godine, kao nezavisno, vanstranačko, dobrovoljno i samostalno udruženje otvoreno za sve mlade ljude.

Osnovni programski ciljevi „Omladinskog centra - Desnek“ Breza su :

- Stvaranje jedinstvenog prostora koji je namijenjen mladim ljudima.
- Stvoriti odgovarajuće uslove za slobodnije izražavanje, gdje mladi prevazilaze predrasude društva, omogućiti više uticaja mladih u javno-političkom životu grada kako bi poboljšali svoj položaj u društvu a i samo društvo, pružanje različitih usluga, kao i poticanje rada i kreativnosti mladih u svakodnevnim aktivnostima.

U svom devetogodišnjem postojanju, Omladinski centar „Desnek“ Breza, je učinio toliko toga, da je postao poznat kako u lokalnoj zajednici tako i šire. Ono što bi mogli izdvojiti su projekti „New graffiti age“, „Boys and girls go abroad“, „Short movie“ projekt, „Caravana“ projekt, „Intercultural mobile“, „Recycled theatre“ projekt, te mnogi drugi. Zatim organizovanje izleta, humanitarnih i drugih koncerata. Znači ponudili smo mladima, što je bilo nezamislivo u našoj maloj zajednici do tada, da učestvuju različitim u razmjenama, da putuju, da uče i upoznaju nove kulture, nove ljude, da usavrše svoja dotadašnja znanja i sposobnosti.

Ono na što se posebno treba osvrnuti jeste projekat „Centar za radnu orijentaciju“, kroz koji se mladim ljudima pokušava pronaći i pomoći u pronalasku posla, te dati im prve informacije o fakultetima koji planiraju upisati. Naime, projekt je osmišljen, da se pomogne mladim ljudima pronaći posao. Svaki konkurs ili oglas se proslijedi osobi koja ima zadovoljavajuću stručnu spremu za isti (a koja je u bazi podataka), zatim joj se pomogne oko pisanja CV-a, biografije, molbe, prijave, žalbe, te kako pristupiti i ponašati se kad već ode na razgovor za posao. Ista stvar je i sa fakultetima, sve ono što je novo i bitno za mlade, proslijedi se. U toku dvije godine trajanja ovog projekta, zapošljeno je preko dvadeset pet mladih ljudi.

Da bi kod mladih razvili svijest o potrebi pomoći starijim i iznemoglim licima, te osjećaj vlastite vrijednosti, pokrenut je i projekt „Ruka ruku mije“ u kojoj mladi volonteri Centra pomažu starijim osobama. Naime, projekt je zamišljen da mladi volonteri, na poziv starijih osoba i samostalnih posjeta, pomažu istim u svakodnevnim poslovima, a koji oni sami ne mogu obaviti, kao što je odlazak do prodavnice, apoteke ili ambulante. Zatim, ako je potrebno, u zimskom, periodu očistiti snijeg na prilazima i drugi „lakši“ poslovi, koje naši volonteri mogu uraditi. Naravno projekt se realizira u saradnji sa Centrom za socijalni rad, policijom, i udruženjima koja brinu o starijim osobama. Samim činom pomaganja volonteri dobiju satisfakciju da su pomogli i osjećaj korisnosti zajednici, a i starijim osobama je pružena potrebna pomoć.

Također, jedan od značajnih projekata jeste i „Umjetnička radionica“ Desnek u kojoj su uglavnom uključeni mlađi volonteri, djeca, u kojoj se oni uče odgovornosti, mašti, snalažljivosti, te otkrivaju svoje umjetničke sklonosti. Mladi se u radionici upoznaju sa raznim tehnikama rada (Drvorez/duborez, pravljenje nakita, pravljenje suvenira, izrada čestitki, izrada figura od gipsa pravljenje figura od drveta, radionice crtanja, radionice slikanja, radionice pravljenja grafita), te tako razvijaju svoju kreativnost.

Jedan od ciljeva rada Centra „Desnek“, jeste i promocija volonterizma. Jedno skorašnje istraživanje u srednjim brezanskim školama, pokazalo je da učenici nisu upoznati sa tim šta je volonterizam, koje su njegove prednosti za razvoj ličnosti i društva. Omladinski centar „Desnek“ je preuzeo ulogu da učenike upozna sa tim šta je volonterizam i zašto volontirati.

Kroz Centar je prošlo preko hiljadu mladih osoba, što mladih lokalne zajednice, što mladih iz drugih gradova. Koliko god da je naša stvarnost surova, teška i puna svakodnevnih briga, biti uz to još i mlad čovjek, koji traži svoje mjesto pod zvijezdama, zna zaista biti zastrašujuće. Omladinski centar „Desnek“ se trudi da mladim ljudima pruži zaista neophodnu podršku u životu, takođe nudi nezaboravna druženja i nova, interesanta iskustva, tako da biti mlad čovjek je manje zastrašujuće.

VIJEĆE MLADIH GRADA MOSTARA

Piše: prof. Idriz Haris,
Predsjedavajući Skupštine
Vijeća mladih Grada Mostara

Vijeće mladih Grada Mostara je nevladina organizacija koja je osnovana 2010. na inicijativu Grada Mostara. Vijeće mladih Grada Mostara sačinjavaju nevladine omladinske organizacije od kojih svaka ima svog predstavnika. Ono je krovna organizacija za mlade u Gradu Mostaru, koja ima svoje predstavnike u Komisiji za mlade. Bavi se omladinskom politikom i glavni cilj joj je podizanje života mladih na veću razinu u skladu sa Zakonom o mladima FBiH.

Vijeće mladih Grada Mostara funkcioniše putem Skupštine, Kolegija i Nadzornog odbora. Skupštinu koja je najviši organ upravljanja, sačinjavaju predstavnici nevladinih organizacija: "OKC Abrašević," "Graditelji mira," "UG Bačevići," "Studentski zbor sveučilišta u Mostaru,"

Grada Mostara." Unutar organizacije su također predstavnici omladinskih organizacija koje joj se naknadno priključuju te koji sačinjavaju Savjetodavni tim koji sudjeluje na Skupštinama i iznosi prijedloge i ideje na razmatranje. Ti članovi su iz slijedećih organizacija: "Elsa Mostar," "Udruženje mladih psihologa," "UG Ringo," "Moj Grad," i "Balkan stringer." Vijeće mladih je organizacija otvorena za suradnju sa svim mladim ljudima i omladinskim organizacijama u Mostaru. Kao takva u njoj također putem omladinskih projekata djeluju i pojedinci koji trenutno nisu članovi niti jedne organizacije te koji su kao takvi vanjski suradnici Vijeća mladih. Članovi Vijeća mladih sudjeluju u izradi Strategije za mlade na nivou Grada Mostara.

Do sada implementirani projekti su :

- Književni projekt "**Mala biblioteka**" u sklopu kojega su u prvom ciklusu projekta tiskane zbirke poezije za 4 neafirmiranih mladih pjesnika. U drugom ciklusu projekta tiskana je zajednička zbirka poezija dvaju afirmiranih mladih pjesnika. Zbirke su plasirane besplatno s ciljem književne edukacije i promoviranja poezije.

Partneri projekta: British council, UN Volunteers, OKC Abrašević.

- Globalni ekološki projekt "**Let's do it Mostar**" u sklopu kojega je organizirana velika akcija čišćenja u cijelom Mostaru.

Partneri projekta: Udruženje građana "Ringo", udruženje "Nešto više", "Studentski zbor sveučilišta u Mostaru.

- "**Street arts festival 2012.**" u trajanju 4 dana u sklopu kojega su se dešavali razni ulični likovni, vizuelni, audio, teatarski kao i plesni konceptualni umjetnički sadržaji.

Partneri projekta: UWC Mostar, British council, OKC Abrašević, UN Volunteers, Grad Mostar.

- Zatim aktivnost "**Sport za sve**" kojim se renovirao teren za sportske aktivnosti svih generacija. Postavljeni su koševi i golovi. Teren je restauriran i osposobljen za korištenje.

Partneri projekta: British council, UN Volunteers, Srednja mašinsko-saobraćajna škola, Univerzitetski sportski centar "Midhad Hujdur-Hujka.

- **"Vozi, živi zdravo i praktikaj sigurno"**, projekt u sklopu kojega su postavljena parking mjesta za bicikla s ciljem promoviranja biciklizma i omogućavanja sigurnog parkiranja .
Partneri projekta: Grad Mostar
- **"Kreativna zima"** , četverodnevna sajamska aktivnost u javnom prostoru šetališta Grada Mostara povodom oživljavanja ulica u predprazničnoj atmosferi. Pozvani su svi građani, građanke kao i udruženja i obrti da besplatno predstavljaju svoje rukotvorine , kreativne ideje i sadržaje. Promovirana tradicionalna kuhinja te je upriličen i prigodan muzičko-zabavni sadržaj.
Partneri projekta: OKC Abrašević, Grad Mostar, UWC Mostar.
- **"One billion rising"**, veliki plesni projekt čiji je cilj bio borba protiv nasilja nad ženama. Na glavnom trgu održan je veliki plesni skup na kojem je oko 1000 građana plesalo protiv nasilja nad ženama.
Partneri projekta: ASUBIH, Grad Mostar, V-day, Žene u BiH, ONA BiH.

- **"Indeks naklonjenosti prema mladima"** projekt čija realizacija još traje i koji ima za cilj istraživanje kako zapravo Grad Mostar izvršava svoje obaveze prema mladima. To podrazumijeva bodovanje financiranja mladih, omogućavanja prostora za mlade, izrade Strategije za mlade i rad službenika za mlade pri gradskoj upravi.
Partneri projekta: OESCE.
- **"Izgradnja edukativno informacijskog centra za mlade"** ideja obnove i restauracije zgrade Gradske biblioteke. Projekt koji je tek u idejnoj i projektnoj izradi .

STRATEGIJA ZA MLADE GRADA MOSTARA

Piše: Senada Sadović, šefica
Službe za odgoj, obrazovanje, mlade i sport Grada Mostara

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Gradske uprave Grada Mostara, donesenim u avgustu 2004.godine u Gradskoj Službi za odgoj, obrazovanje, mlade i sport predviđena su 2 radna mjesta za saradnju sa mladima i nevladinim organizacijama. Navedena radna mjesta su popunjena krajem 2005.godine. Od tada Grad Mostar ima 2 službenika za mlade i saradnju sa nevladinim organizacijama. Njihovi poslovi do tada nisu postojali u gradskoj administraciji, niko ih dotada nije obavljao, tako da su one same iste osmišljavale. Ostvarile su kontakte sa organizacijama mladih sa područja Grada i istovremeno se educirale tako što su pohađale 2 modula obuke za službenike za mlade u organizaciji GTZ-a- Njemačkog društva za tehničku saradnju iz Sarajeva.

Svjesne činjenice da je položaj mladih s jedne strane proizvod općeg stanja u društvu, a s druge strane proizvod postojanja ili nepostojanja sistemskih mjera tj. strategije za mlade, kojima bi se radilo na poboljšanju položaja mladih u društvu, u saradnji sa GTZ-om službenice za mlade su se educirale i detaljno razradile postupak donošenja Strategije za mlade sa svim mehanizmima i pretpostavkama koje se moraju ispuniti da bi se pristupilo izradi Strategije. Nakon završene edukacije, službenice za mlade su za Gradonačelnika, Načelnike gradskih Odjela, Predsjednika Gradskog vijeća te Komisiju za mlade, uspješno organizirale prezentaciju procedure izrade i usvajanja Strategije za mlade. Nakon toga ista prezentacija je organizirana za vijećnike Gradskog vijeća Grada Mostara što je rezultiralo donošenjem Zaključka Gradskog vijeća o prihvatanju inicijative za izradu i donošenje Strategije za mlade Grada Mostara s ciljem poboljšanja statusa mladih u našem gradu, a posebno uključivanja mladih u društvene procese, zaštite ugroženih grupa, prevencije antisocijalnog i samodestruktivnog ponašanja te zaštite socijalnih prava mladih. Strategijom za mlade Grada Mostara utvrdit će se konkretne mjere i aktivnosti za poboljšanje položaja mladih.

Uporedo sa tim službenice za mlade, u saradnji sa OSCE-om, područnim uredom Mostar su pružale podršku predstavnicima omladinskih organizacija sa područja grada na formiranju Vijeća mladih Grada Mostara. Vijeće mladih Grada Mostara je uspješno organizovano i registrovano u septembru 2010.godine i u njegov rad su uključeni predstavnici vijeća učenika srednjih škola, predstavnici Unije studenata mostarskog Univerziteta "Džemal Bijedić", Zbora studenata mostarskog Sveučilišta, mladih Sportskog saveza Grada Mostara i predstavnici aktivnih omladinskih organizacija.

Kao jedan od neophodnih mehanizama za izradu Strategije za mlade Grada Mostara, formirana je od strane Gradskog vijeća Grada Mostara Komisija za mlade u čiji rad su aktivno uključeni predstavnici Vijeća mladih Grada Mostara.

Važno je takođe napomenuti da je u cilju poboljšanja položaja mladih u našem društvu, u junu 2010.godine donesen Zakon o mladima Federacije Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH broj 36/10») kojim je, uzmeđu ostalog, predviđena obaveza gradskih vlasti za donošenje strategije prema mladima.

U septembru 2010.godine, u cilju izrade Strategije za mlade Grada Mostara, Služba za odgoj, obrazovanje, mlade i sport, pokrenula je proces anketiranja mladih sa područja Grada Mostara. Anketiranje je obuhvatilo mlade uzrasta od 15 do 30 godina starosti, a broj anketiranih u ovom procesu bio je 1.000 osoba. Postupak anketiranja je obavljen uz pomoć Vijeća učenika srednjih škola i omladinske organizacije Volonteri Grada Mostara. Anketiranje je završeno krajem novembra iste godine.

U cilju izrade analize anketnih upitnika Služba je provela postupak javne nabavke usluge analize anketnih upitnika mladih i izrade analitičkog izvješća. U postupku javne nabavke, kao najbolji ponuđač, izabrano je «Društvo psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine» i sa istim je 30.12.2010.godine zaključen Ugovor o pružanju usluge analize anketnih upitnika mladih s područja Grada Mostara i pisanja analitičkog izvješća. Studijom sačinjenom na osnovu analize anketnih upitnika mladih Grada Mostara došlo se do podataka značajnih za položaj mladih u Gradu. Analiza je pokazala da su jedni od većih problema mladih u Mostaru: nezaposlenost, obrazovanje neusklađeno sa potrebama tržišta rada, zastarjeli srednjoškolski nastavni planovi i programi sa malo praktične nastave, nedovoljna briga o zdravlju i nedovoljno znanje o spolno prenosivim bolestima, nedovoljna socijalna zaštita mladih, nezadovoljstvo kulturnom ponudom mladima, nedovoljni i nedovoljno uređeni sportski tereni.

Nakon što je Društvo psihologa sačinilo i dostavilo Studiju sa analizom anketnih upitnika mladih, Gradonačelnik Mostara, svojim Rješenjem od 14.06. 2011.godine, imenovao je radna tijela za izradu Strategije za mlade, a takođe je imenovana i Koordinacijska grupa za izradu Strategije za mlade Grada Mostara. U svim radnim tijelima i u Koordinacijskoj grupi, zastupljeni su predstavnici nevladinih organizacija, predstavnici nadležnih institucija i ustanova čije je polje djelovanja obuhvaćeno problemima mladih, ali također i predstavnici zakonodavne i izvršne vlasti Grada Mostara. Takođe je važno napomenuti da su u svim radnim tijelima i Koordinacijskoj grupi zastupljeni predstavnici mladih tačnije predstavnici omladinskih organizacija sa područja Grada Mostara. Početkom mjeseca novembra 2011. godine, Služba za odgoj, obrazovanje, mlade i sport zajedno s Društvom psihologa F BiH, organizira prve sastanke radnih tijela za izradu Strategije za mlade. Sastanci se intenzivno nastavljaju sve do kraja 2011. godine i nastavljaju i dalje u 2012. godini.

Polovinom 2012. godine Radna tijela za izradu Strategije za mlade završili su svoj rad na dokumentu. Svoje konačne prijedloge i sugestije za najbolja moguća i ostvariva rješenja sa ciljem poboljšanja položaja mladih, iz svoje oblasti, dostavili su Koordinacijskoj grupi. Navedeni prijedlozi su objedinjeni u prednacrt Strategije za mlade. Međutim, dalji rad na dokumentu bio je nužan i nastavio se sve do kraja 2012. godine. Društvo psihologa, zajedno sa Službom za odgoj, obrazovanje, mlade i sport dorađivali su dokument, precizirali i pojednostavljivali tekst strategije nastojeći da utvrđeni ciljevi i mjere za njihovo ostvaranje budu što jasniji i konkretniji.

Krajem novembra 2012.godine tekst prednacrta dokumenta Strategije za mlade Grada Mostara je bio konačno sačinjen i spreman da se proslijedi Gradskom vijeću. Međutim zbog poznate političke situacije u gradu Mostaru, zbog neodržavanja izbora i nerješene statusa Gradskog vijeća, dokument Strategije za mlade Grada Mostara čeka da bude usvojen od strane Gradskog vijeća u formi Nacrta te da se isti proslijedi na javnu raspravu. Po provedenoj javnoj raspravi o Nacrtu dokumenta, nakon sagledavanja svih datih primjedbi, prijedloga i mišljenja o istom, Gradsko vijeće bi trebalo usvojiti Strategiju za mlade Grada Mostara za naredne tri godine.

strategija za mlade

ŽELIM DA OSTANEM - POKUŠAVAM DA ODEM

Opšte poznato je da je briga o mladima od opšteg interesa za Bosnu i Hercegovinu, jer mladi predstavljaju generator razvoja svake zajednice. Ovaj opšti interes ostvaruje se uređivanjem i stvaranjem uslova za omladinsko organizovanje i brigu o mladima. Ovi uslovi se ostvaruju donošenjem i realizacijom utvrđenog dokumenta omladinske politike na republičkom, gradskom i opštinskom nivou.

Mladi žele da se svojim radom uključe u društvene tokove i ekonomski razvoj zajednice u kojoj će njihova prava biti priznata i ostvarena. Ali stanje na terenu pokazuje sasvim drugačije stanje. Omladina osjeća da je na margini društva, što ju je odvelo u stanje apatije. To stanje apatije okarakterizirano je nedostatkom angažmana za mlade u današnjem društvu, što dovodi do visoke stope nezaposlenosti mladih, visokog nivoa frustracije i političke apatije.

Zbog takvog stanja sve više mladih govori „Želim da ostanem – pokušavam da odem“.

Kako bi se stanje popravilo, sistematski se moraju riješiti gorući problemi u oblasti obrazovanja i socijalne zaštite, koji predstavljaju najjače argumente za posvećivanje posebne pažnje konkretnim potrebama mladih i, na taj način, veće ulaganje u budućnost.

U cilju ostvarivanja institucionalnih i materijalnih pretpostavki za dugoročno poboljšanje položaja mladih, bilo na republičkom, entitetskom, kantonalnom ili lokalnom nivou, u proteklu periodu vlast je donijela niz zakona i dokumenata strategija omladinskih politika kako bi na jedan sistematski način radili na unapređenju stanja većeg broja oblasti (obrazovanje, zapošljavanje, stambeno zbrinjavanje, slobodno vrijeme, zdravlje...), koje su sfere interesovanja mladih.

Zahvaljujući usvajanju dokumenata koji na jedan sistematski način kroz konkretne programe i projekte, jedinice lokalne uprave u okviru svojih budžeta planiraju određena sredstva za organizovanje mladih, te za grantove omladinskim organizacijama i drugim NVO u cilju poboljšanja položaja mladih, odnosno obezbjeđivanja većeg učešća mladih u društvenom životu, kreativnom izražavanju mladih kroz različite oblike umjetnosti i promovisanja volonterizma.

Prepoznajući značaj rada na poboljšanju mladih, UG „DON“ je kao programski pravac djelovanja sebi postavio za cilj rad na humanitarnim, volonterskim i edukativnim aktivnostima mladih.

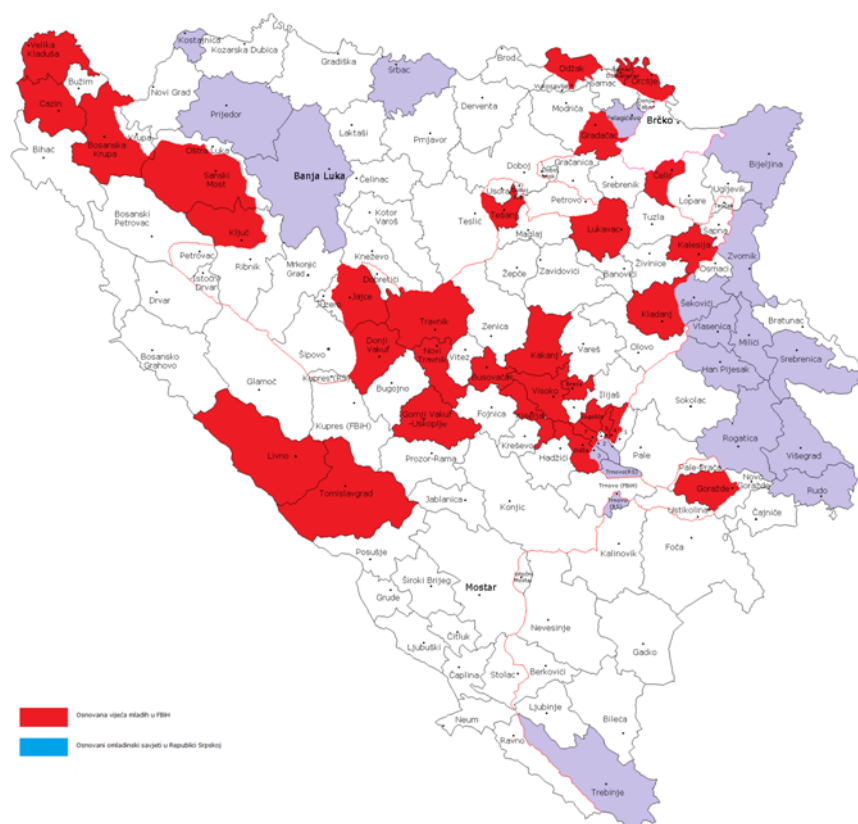
Na taj način već dugi niz godina akcenat stavlja na rad sa mladima. Kroz različite projekte neformalne edukacije, promocije volonterizma i aktivizma, promovisanja prava mladih, prenošenja znanja i iskustava, razvijanja kreativnosti, socijalizacije mladih različitih multietničkih grupa, mladima pružamo priliku da kroz razne aktivnosti razviju sebe i svoje društvene sposobnosti i da se svojim radom uključe u društvene tokove i ekonomski razvoj zajednice u kojoj će njihova prava biti priznata i ostvarena. U svrhu podrške mladima „DON“ implementira projekte u cilju jačanja i promovisanja društvene uloge mladih u prezentaciji srednjeg stručnog obrazovanja u gradu Prijedoru, razvijanja kreativnosti mladih i obezbjeđivanja organizovanog rada sa volonterima postajući dio porodice „Lokalnih volonterskih servisa“.

INSTITUCIONALNI DIJALOG IZMEĐU MLADIH I VLASTI KROZ OSNIVANJE VIJEĆA MLADIH

Preuzeto sa: www.mladi.org

Kroz svoj dugogodišnji rad Institut za razvoj mladih, zajedno sa partnerskim udruženjima Demokratska organizacija mladih Velika Kladuša, PRONI Centar za omladinski razvoj, Omladinski savjet Vlasenica i Udruženje KULT Gradačac, uvidio je neminovnost uspostavljanja partnerskog dijaloga s vlastima u cilju strateškog rješavanja problema mladih: bez toga ne bi bile uključene u izradu lokalnih politika prema mladima, a ne bi imale ni mogućnosti sudjelovanja u procesu donošenja odluka koje se tiču ovog dijela populacije. U skladu s tim, Institut za razvoj mladih KULT pokrenuo je projekt „Institucionalni dijalog između mladih i vlasti kroz osnivanje vijeća mladih“ s ciljem formiranja vijeća mladih u FBiH, stvaranja održivih kapaciteta omladinskih organizacija u FBiH i Brčko Distriktu, te omladinskih savjeta u Republici Srpskoj.

1. juna 2011. kada je pokrenut projekt „Institucionalni dijalog između vlasti i mladih kroz osnivanje vijeća mladih“, u FBiH je bilo formirano samo jedno vijeće mladih u skladu sa Zakonom o mladima FBiH - Vijeće mladih općine Goražde. Da su mladi prepoznali važnost umrežavanja omladinskih udruženja u predstavnička tijela mladih koja predstavljaju ključnu kariku između mladih i vlasti, govori u prilog činjenica da danas u FBiH djeluju 32 općinska vijeća mladih, a u 13 općina je proces formiranja vijeća mladih u toku. Kakvo je trenutno stanje kada su u pitanju omladinski savjeti u Republici Srpskoj, odnosno proces formiranja vijeća mladih u Federaciji, možete pogledati u okviru mape vijeća mladih/omladinskih savjeta.

Institut za razvoj mladih KULT je organizirao konferenciju „U korak sa zakonima o mladima u BiH“ u hotelu Bristol. Konferenciji je prisustvovalo više od 120 zvaničnika, među kojima ministri Salmir Kaplan i Damir Marjanović, te gosp. Jens Wagner ispred Njemačke ambasade u BiH. Učesnici/e konferencije su bili predstavnici/e svih nivoa vlasti, međunarodnih institucija i organizacija, vijeća mladih/omladinskih savjeta, te medija. Ovom prilikom su predstavljeni primjeri dobrih praksi provođenja dvaju zakona o mladima u BiH te rad, utjecaj i uloga vijeća mladih/omladinskih savjeta kao krovnih omladinskih udruženja u BiH. Prema analizi koju je uradio Institut za razvoj mladih KULT, **u 43,5% slučajeva formiranje vijeća mladih/omladinskog savjeta donijelo je promjene u odnosu lokalne zajednice i lokalnih vlasti spram mladih.** To je samo jedan od pokazatelja koliko je važna uspostava i održivo funkcioniranje vijeća mladih/omladinskih savjeta, uz činjenicu da **vijeća mladih/omladinski savjeti okupljaju više od 3.000 mladih u BiH.**

Umjesto zaključaka konferencije, mladi vijeća mladih/omladinskih savjeta spremili su zvaničnu izjavu koju vam prenosimo u cjelosti:

"Vijeća mladih ili omladinski savjeti su krovna udruženja mladih zasnovana na dobrovoljnom članstvu omladinskih organizacija. Legitimni smo predstavnici sa približno 750.000 mladih u BiH od kojih je 30.000 aktivno na polju omladinskog djelovanja. Predstavljamo interese mladih na svim nivoima vlasti. Kao takvi, zalažemo se za unapređenje položaja mladih u svim sferama društvenog djelovanja, prvenstveno za sprovođenje već usvojenih strategija i zakona o mladima te usvajanju novih koji bi poboljšali status mladih u BiH. Nedopustivo je da sve više nas mladih odlazi iz svojih čaršija, a da niko ne iskazuje interesovanje da nas zadrži. Od vlasti očekujemo da na efektivan način pronađu rješenja kako bi nam obezbjedili bolje obrazovanje, nova radna mjesta koja treba da nam osiguraju osnivanje porodica. Očekujemo da nam osiguraju bolji socijalni status, te bolje zdravstveno osiguranje. Ono što nama treba je više prakse u školama i na fakultetima kako bi znali raditi svoj posao. Treba nam više prostora za mlade u kom bi mogli iskazati svoj potencijal, treba nam kvalitetniji program iz oblasti kulture i sporta. Ono što treba da naglasimo jeste veća materijalna i nematerijalna podrška, tj. zasebna izdvajanja u budžetu za nas mlade. Od vlasti očekujemo da omladinske savjete odnosno vijeća mladih prepoznaju kao partnere sa kojima će zajedno raditi na ostvarivanju ciljeva i unapređenja položaja mladih."

OMLADINSKA POLITIKA U ZAVIDOVIĆIMA

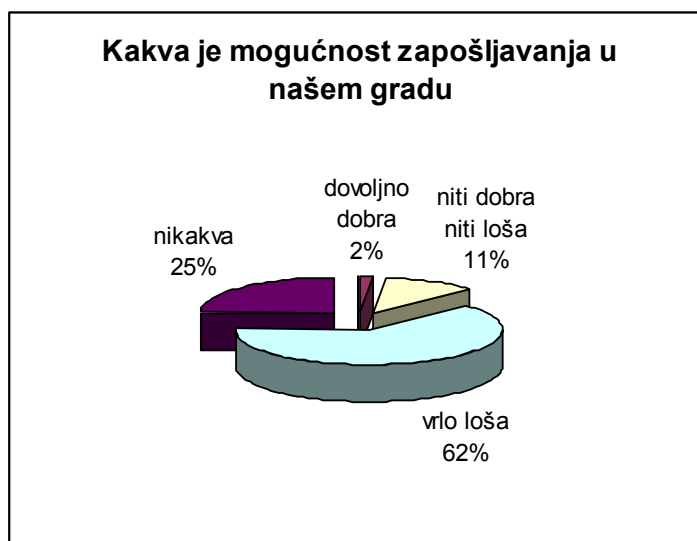
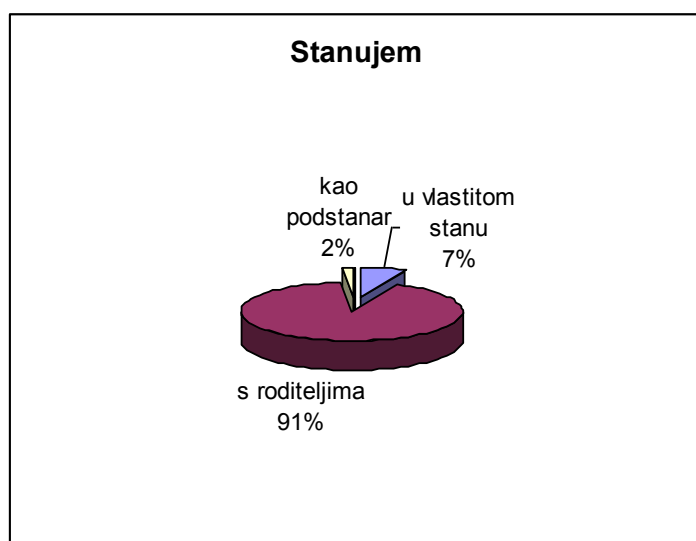
Piše: Jasna Zvekić, LDA Zavidovići

Stanje općeg nezadovoljstva i resigniranosti koje kod mladih nalazimo na području cijele BiH, također se, i to u ogromnoj mjeri, odnosi i na Zavidoviće. Lokalne vlasti čine malo na ublažavanju situacije i rješavanju problema mladih, iako je na papiru bilo pokušaja da se situacija uokviri i stvori službena politika vezano za problematiku mladih na području Općine. Tako je 2011. godine nastao i usvojen dokument nazvan „Strategija omladinske politike na području općine Zavidovići 2011. – 2015. godina”. Njeni djelovi su: Mladi i zapošljavanje, Sport i sportske aktivnosti mladih, Maloljetnička delikvencija, Obrazovna politika za mlade, Mladi i civilno društvo, Kulturno i medijsko djelovanje mladih, Socijalna zaštita i standard mladih, Zdravstvena zaštita i prevencija ovisnosti, Ciljevi i Radni plan Strategije omladinske politike i Rezultati ankete.

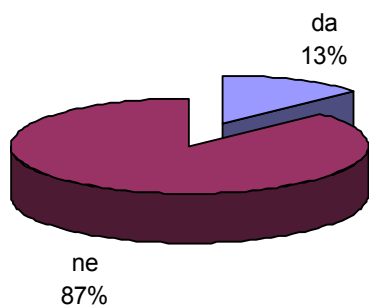
Usvajanju Strategije prethodilo je formiranje radne grupe za izradu Strategije. Deklarativno, cilj sačinjavanja ovog dokumenta je određivanje polazne osnove za stvaranje sistemskih uslova za zaustavljanje rasta nezaposlenosti i za porast zaposlenosti radne snage, odnosno stvaranje uslova za reaktiviranje i angažovanje svih resursa tržišta rada sa ciljem unapređenja njene efikasnosti.

Radna grupa za izradu Strategije omladinske politike sprovela je istraživanje o potrebama i problemima mladih. Rezultati istraživanja poslužili su za analizu općeg stanja u omladinskom sektoru i identifikaciju osnovnih problema i potreba, te u skladu sa tim, za definisanje osnovnih pravaca i ciljeva omladinske politike na lokalnom nivou. U sklopu samog dokumenta Strategija omladinske politike općine Zavidovići predstavljena je i skraćena verzija istraživanja (grafička obrada odgovora na anketna pitanja), odnosno najbitniji pokazatelji koji se odnose na probleme i potrebe mladih, iz različitih oblasti. Istraživanje je obuhvatilo 200 mladih uzrasta od 15 do 30 godina, različitih zanimanja, stepena obrazovanja i radnog statusa.

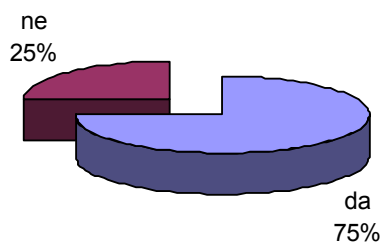
Nekoliko posebno zanimljivih rezultata ankete:

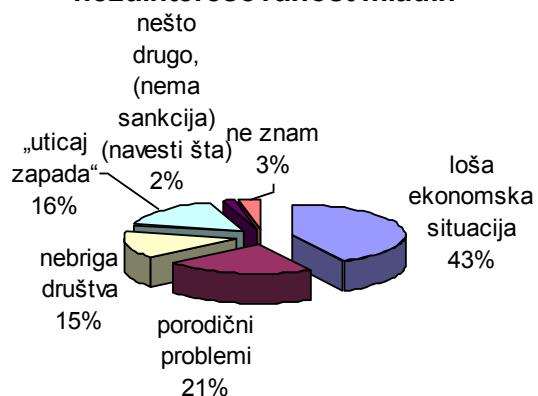
Da li ste zadovoljni izborom zanimanja u srednjim školama

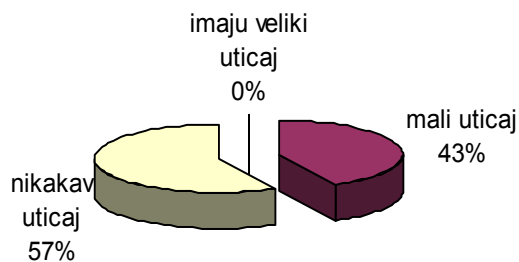
Da li mladi pokazuju nezainteresovanost za trenutnu situaciju u našoj općini

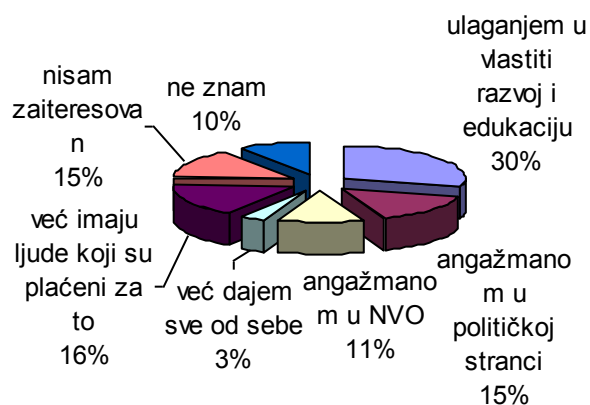
Šta najviše utiče na širenje društveno neprihvatljivih oblika ponašanja i nezainteresovanost mladih

U kojoj mjeri mladi imaju uticaja na donošenje odluka na nivou općine

Kako vi možete doprinjeti boljem položaju mladih u našem gradu

Strategija je opsežan dokument koji sadrži sveobuhvatnu analizu stanja mladih, i neke preporuke za buduće djelovanje. Iako su definisani ciljevi i radni plan za svaku od uključenih oblasti, može se zapaziti ipak da je Strategija puno više analiza, te kao takva ne opravdava svoje ime – koliko god da je korisno imati detaljnu analizu problema mladih, od ovako opsežnog dokumenta koji je stvarala grupa mladih ljudi očekivao bi se puno veći broj konkretnih preporuka za popravljavanje situacije. Obzirom da je formiranje radne grupe za praćenje implementacije strategije do danas izostalo, nemoguće je govoriti o konkretnom planu akcije. Također, jedan od predviđenih ciljeva je imenovanje službenika za mlade, a, iako nije izdvojen poseban referat za ove poslove, omladinska politika se ipak nalazi na spisku zadataka jednog od referata Službe za društvene djelatnosti i opću upravu pri Općini Zavidovići. U radnom planu su kao nosioci mnogih aktivnosti navedene i nevladine organizacije, pa je i u tom smjeru važno raditi na poboljšanju saradnje između lokalne vlasti i nevladinog sektora, u svjetlu implementacije postojećeg Sporazuma o saradnji, kako bi se zacrtani ciljevi počeli ostvarivati.

Na kraju, možemo reći da su prvi koraci na poboljšanju stanja mladih napravljeni, ali je veoma važno posvetiti se i insistirati na implementaciji zacrtanog i daljoj razradi plana akcije – kako ne bi i ova Strategija, kao i toliko mnogo drugih dokumenata, ostala samo na papiru dok praksa izostaje.

SAVJETI MLADIH U REPUBLICI HRVATSKOJ

Piše: mr. sc. Dalibor Kraljik, LDA Osijek

Savjeti mladih u Republici Hrvatskoj ustrojeni su prema Zakonu o savjetima mladih koji je donesen u veljači 2007. godine. Savjete osnivaju predstavnička tijela jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave kao svoja savjetodavna tijela u cilju aktivnog uključivanja mladih u javni život tih jedinica (od 15 do 29 godina starosti). Kandidate za Savjet predlažu udruge mladih i udruge koje se bave mladima, učenička vijeća, studentski zborovi i drugi registrirani oblici organiziranja mladih. Prema čl. 10 Zakona o savjetima mladih djelokrug savjeta mladih je sljedeći:

- raspravlja na sjednicama savjeta mladih o pitanjima značajnima za rad savjeta mladih,
- raspravlja na sjednicama savjeta mladih o pitanjima iz djelokruga rada predstavničkog tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave koji su od interesa za mlade,
- predlaže predstavničkom tijelu jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave donošenje odluka, programa i drugih akata od značenja za unapređivanje položaja mladih na području jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave,
- predlaže predstavničkom tijelu jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave raspravu o pojedinim pitanjima od značenja za unapređivanje položaja mladih na području jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave te način rješavanja navedenih pitanja,
- daje mišljenje predstavničkom tijelu jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave prilikom donošenja odluka, mjera, programa i drugih akata od osobitog značenja za unapređivanje položaja mladih na području jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave,
- sudjeluje u izradi i praćenju provedbe lokalnog programa djelovanja za mlade,
- izrađuje izvješća nadležnim tijelima o problemima mladih, a po potrebi predlaže i donošenje programa za otklanjanje nastalih problema i poboljšanje položaja mladih (lokalni program djelovanja za mlade),
- predlaže mjere za ostvarivanje i provedbu odluka i programa o skrbi za mlade (lokalni program djelovanja za mlade),
- skrbi o informiranosti mladih o svim pitanjima značajnim za unapređivanje položaja mladih,
- potiče međusobnu suradnju savjeta mladih općina, gradova i županija u Republici Hrvatskoj te suradnju i razmjenu iskustava s odgovarajućim tijelima drugih zemalja,
- predlaže predstavničkom tijelu jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave financijski plan radi ostvarivanja programa rada savjeta mladih,
- po potrebi poziva predstavnike tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave na sjednice savjeta mladih te
- obavlja i druge poslove od interesa za mlade.

Također, savjet mladih donosi program rada savjeta za svaku kalendarsku godinu, a program rada sadrži aktivnosti sudjelovanja u kreiranju i praćenju provedbe lokalnog programa djelovanja za mlade, suradnju s drugim savjetodavnim tijelima mladih u RH i inozemstvu, konzultiranje s organizacijama mladih o temama bitnima za mlade i suradnja s tijelima lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u politici prema mladima. Program rada također sadrži i ostale aktivnosti važne za rad savjeta mladih i poboljšanje položaja mladih.

Prostor, sredstva za rad i provedbu planiranih aktivnosti savjeta osiguravaju se iz proračuna jedinica lokalne odnosno područne samouprave.

Primjeri iz prakse su različiti. Loš primjer je taj što su članovi savjeta mladih čestu uglavnom članovi stranačkog podmlatka stranke na vlasti tako da savjet mladih zna biti zloupotrijebljen u svrhu stranačke promocije. Dobar su pak primjer savjeti mladih koji su konstituirani nadstranački, iz različitih udruga za mlade, gdje ipak ostaje neminovna zastupljenost pripadnika različitih stranaka, ali su članovi iz različitih stranačkih pozadina te su tako u situaciji u kojoj uče međusobno surađivati na različitim projektima za zajedničko dobro, odnosno, za dobro mladih u njihovoj lokalnoj zajednici.

OTVORENA KANCELARIJA ZA MLADE U SUBOTICI

Krajem marta 2013. otvorena je Kancelarija za mlade u Subotici, imenovan Koordinator za mlade (Dejana Bibic, Omladinski radnik, Subotica) kao rezultat zajedničkog nastupa i procesa zagovaranja u kojem je učestvovala mreža lokalnih organizacija civilnog društva, uključujući Centar lokalne demokratije (LDA Subotica), Romski edukativni Centar, Stav+, Vojvodjanski omladinski forum, Otvorene perspektive, Centar za održivi razvoj, Femina Creativa, Mladi ekolozi, pokret Autentična Vojvodina i drugi.

Pored revidiranog Akcionog plana za mlade, Skupština grada Subotica usvojila je i odluku o formiranju Kancelarije, osnivanju Saveta za međunacionalne odnose, u čiji sastav po prvi put ulaze i predstavnici Romske zajednice – kao rezultat višegodišnjih zalaganja NVO u gradu da u sastav ovog konsultativnog tela budu uključeni predstavnici Roma koji su zastupljeni sa 1% od ukupnog broja stanovnika u gradu.

Tokom akcije zagovaranja svaka organizacija posebno dostavila je pismo podrške izmeni Statuta grada naglašavajući značaj dopune Akcionog plana i preuzimanje odgovornost lokalnih donosilaca odluka za vođenje systemske i dugoročne brige o mladima u našem gradu, imajući u vidu činjenicu da veliki broj obrazovanih mladih ljudi napušta Suboticu u potrazi za radnim mestom. Omladinski sektor tako je postao deo javne politike na lokalnom nivou, pri čemu se očekuje da u budućnosti neke od nadležnosti Grada budu osnivanje adekvatnih institucija podrške mladima, finansiranja Omladinskog resursnog centra, Omladinskih klubova, Omladinskog volonterskog servisa, kao i drugih projekata koje bi inicirali članovi NVO mreže za mlade.

Revidirani Akcioni plan za mlade definiše:

- Presek trenutnog stanja i položaja mladih i analizu (najizrazitijih) potreba mladih
- Formulisanje mera za rešavanje definisanih i istraženih potreba mladih

Izradi revidiranog Akcionog plana za mlade prethodilo je:

- istraživanje položaja mladih na području grada Subotice,
- utvrđivanje problema sa kojima se mladi i lokalna zajednica suočavaju na sastancima zainteresovanih lokalnih aktera i mladih,
- analiza relevantnih dokumenata (Nacionalna strategija za mlade, Akcioni plan politike za mlade Vojvodina, Evropski „Beli dokument“ o učešću mladih u Evropskoj uniji)

Oblasti koje obuhvata politika za mlade grada Subotice su sledeće:

1. Obrazovanje
2. Zapošljavanje
3. Zdravlje i socijalna politika prema mladima
4. Slobodno vreme, kultura i sport
5. Aktivno učešće i volonterizam mladih
6. Mobilnost i informisanje
7. Ekologija i održivi razvoj
8. Bezbednost mladih
9. Mladi u ruralnim sredinama

Elektronsko izdanje Pet plus - interkulturalni časopis za mlade

Jedan od retkih dvojezičnih časopisa na srpskom i mađarskom za mlade koji zajednički pripremaju srednjoškolci Subotice koji žive u Učeničkom domu objavljuje se odnedavno kao webportal za mlade. Urednici i pisci priloga su srednjoškolci koji na taj način podstiču uzajamnu komunikaciju, pripremaju članke na mađarskom i srpskom jeziku, i učestvuju u učenju oba jezika kao i mađarskog kao jezika društvene sredine. Ovaj zanimljivi višegodišnji projekat jedan je od predloženih za promociju grada Subotice u okviru mreže Evropskih gradova interkulturalnosti u organizaciji Saveta Evrope.

Više informacija: <http://www.petplus.rs>

Civil Society In Action For Dialogue And Partnerships

Glavni ciljevi dvogodišnjeg projekta su:

- Podrška unapređenju organizacijskih i upravljačkih kapaciteta nevladinih organizacija koje su uključene u promociju demokratskog upravljanja na lokalnom nivou;
- Podrška lokalnim inicijativama koje promovišu demokratske potencijale organizacija civilnog društva i njihovu ulogu u dobrom lokalnom upravljanju;
- Podsticaj umrežavanju sektorskih nevladinih organizacija na lokalnom i regionalnom nivou u Bosni i Hercegovini;
- Unapređenje informisanosti i jačanju svijesti javnosti o evropskim standardima dobrog upravljanja i učešća građana u odlučivanju;
- Podsticaj unapređenju međusektorske saradnje organizacija civilnog društva i lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini kao i umrežavanju sa partnerima u drugim IPA zemljama i zemljama članicama Evropske unije.

Glavne aktivnosti projekta su grupisane u sljedeće komponente:

- **Akcije podizanja svijesti:** sadrže tematsku konferenciju u Tuzli na početku projekta; organizovanje lokalnih kampanja podizanja svijesti je podrška efikasnoj implementaciji sporazuma o saradnji na opštinskom nivou u Tuzli, Mostaru, Bihaću, Brezi, Zavidovićima i Prijedoru; serije internet i medijskih kampanja; lokalne javne debate; štampanje promotivnog materijala projekta; elektronski bilten, Priručnik o dobrim praksama, štampanje šest NVO adresara, završna konferencija i NVO sajam u Mostaru.
- **Komponenta izgradnje kapaciteta** uključuje četiri dvodnevna trening seminara za lokalne NVO-e i lokalne vlasti na teme strateškog planiranja, upravljanja projektnim ciklusom, vještina zagovaranja, komunikacije i odnosa sa javnosti.
- **Razmjena dobrih lokalnih praksi** uključuje četiri dokumentarna filma: zona dobrog lokalnog upravljanja u implementaciji lokalnih sporazuma o saradnji i promociji NVO-a koji zagovaraju razvoj demokratije na lokalnom nivou; jednu studijsku posjetu kolega iz EU, te okrugli sto sa lokalnim zainteresiranim stranama u Bosni i Hercegovini o dobrom upravljanju i učešću građana u donošenju odluka i izradi politika; regionalno umrežavanje i izgradnja partnerstva koje će povezati OCD i vlasti.

Sektorsko umrežavanje i izgradnja partnerstva

imaju za cilj da pomognu ojačati ulogu civilnog društva u konsolidaciji participativne demokratije na lokalnom nivou, što je suština ovog projekta. Osnovne aktivnosti civilnog društva uključuju izgradnju kapaciteta, kampanje informisanja i zagovaranja, razvoj komunikacijskih alata kao i razmjena dobrih praksi lokalnog pristupa između opština u Bosni i Hercegovini, ali i kroz interakciju sa susjednim IPA zemljama i zemljama članicama EU.

[Kontakti](#)

KONTAKTI

Nosilac projekta:

Asocijacija agencija lokalne demokratije

Adresa: c/o Council of Europe 67075 Strasbourg, France

Tel: +33 390 214 593; Fax: +33 390 215 517

E-mail: antonella.valmorbida@aldaintranet.org

www.alda-europe.eu

Partneri:

Agencija lokalne demokratije Mostar

www.ldamostar.org, E-mail: ldamostar@aldaintranet.org

Forum građana Tuzle

www.forumtz.com, E-mail: fgt-urbana@forumtz.com

Udruženje građana

“Demokratija—Obrazovanje—Napredak—DON” Prijedor

www.donprijedor.com, E-mail: info@donprijedor.org

CLR Breza

Udruženje građana “Centar za lokalni razvoj” Breza

E-mail: clrbreza@gmail.com

Udruženje građana “Demokratski centar Nove nade” Bihać

E-mail: dcnubi@bih.net.ba

Agencija lokalne demokratije Zavidovići

www.lda-zavidovici.org, E-mail: ldazavidovici@aldaintranet.org

Agencija lokalne demokratije Subotica

www.lda-subotica.org, E-mail: ldasubotica@aldaintranet.org

Agencija lokalne demokratije Osijek

www.lda-osijek.hr, E-mail: ldaosijek@aldaintranet.org

DELEGACIJA EVROPSKE UNIJE U BOSNI I HERCEGOVINI

Skenderija 3A, 71000 Sarajevo

Tel: +387 33 254 700; Fax: +387 33 215 292

www.delbih.ec.europa.eu

Projekat finansira
Evropska unija

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj publikacije je isključiva odgovornost Asocijacije agencija lokalne demokratije—ALDA, i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije.

Ako ne želite više da primete naš newsletter, molimo da [kliknete ovdje](#)
Imate pitanje ili komentar? Pišite nam na: fgt-urbana@forumtz.com

Civil Society In Action For
Dialogue And Partnerships